

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat, în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, D. Gheorghieva, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 24 martie 2014 și deciziei Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2016, în privința inculpatului

*Constantinov Dmitri xxx, născut
la xx xxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al or. xxxxxxxx,
str. xxxxxxxxxxxx xx, ap. xx, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 18.11.2013 – 24.03.2014,
instanța de apel: 10.04.2014 – 06.12.2016,
instanța de recurs: 04.04.2017 – 23.05.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 24 martie 2014, Constantinov Dmitri a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Constantinov D. este învinuit că la 20.09.2013, în baza Ordinului nr. 33-c din 30.06.2005, exercitând funcția de director al Întreprinderii de Stat „Combinatul republican de instruire auto” or. Comrat, pe lângă Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor al R. Moldova, fiind persoană publică, împuternicită într-o instituție de stat cu drepturi și

obligații, în perioada 20 – 24 septembrie 2013 a pretins de la Dușcov Gheorghii, bani în sumă de 100 dolari SUA, ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru îndeplinirea acțiunilor ce intră în obligațiile lui de serviciu, adică pentru a susține de către ultimul cu succes examenele interne la Regulamentul Circulației Rutiere și eliberarea certificatului ÎS „Combinatul republican de instruire auto”, despre finisarea cursurilor de pregătire a conducătorilor auto de categorie B și C, care îi acordă ultimului dreptul de a susține examenul de stat pentru obținerea permisului de conducere.

Astfel, la 24.09.2013, Constantinov D., aflându-se la locul său de muncă, la ora 15:10, a primit de la Dușcov G. bani în sumă de 100 dolari SUA, pe care le pretindea de la ultimul, fiind reținut de către colaboratorii DGT Sud a CNA.

Acuzarea a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 324 alin. (1) Cod penal, ca *pretinderea și primirea, personal de către o persoană publică de bunuri și avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că Dușcov nu a susținut examenul auto. Ulterior, acesta venea cu rugămintea de a-i fi eliberate documentele. I-a explicat că la ei îi întreprindere de stat, dacă v-a frecventa lecțiile, atunci instructorul se va ocupa individual cu el atât în partea teoretică, cât și cea practică. Trebuie să scrie cerere și să achite plata prin contabilitate, aproximativ 100 de dolari. I-a mai spus că are nevoie de un motorăș la ștergătorul auto pentru automobilul Volga 2101. În ziua respectivă, au intrat împreună în cabinet. Dușcov i-a zis că a adus, iar el a înțeles că este vorba de piesa auto solicitată. Atunci, i-a spus să pună în tumbă. Peste 15-20 minute au venit colaboratorii CNA.

Martorul Dușcov G. a declarat că în componența comisiei de examinare auto era inculpatul și încă doi oameni. Directorul Constantinov D. a cerut de la el 100 dolari SUA pentru ajutorul în susținerea examenului și obținerea permisului de conducere. Au vorbit în cabinet la inculpat. La telefonul era pornit dictofonul. A acceptat condițiile inculpatului, dar nu avea bani și s-a adresat către fratele său Dușcov I., ca să-i dea niște bani. Fratele i-a spus să nu plătească, ci să depună plângere. A mers la secția anticorupție. Anchetatorul anticorupție i-a dat 100 dolari ca el să le transmită inculpatului. A intrat la inculpat în cabinet și i-a spus că a adus 100 dolari SUA pentru susținerea examenului. Inculpatul i-a arătat să pună banii în dulapul care se află lângă ușă. Inculpatul stătea la masă când el pune banii în dulap și a văzut bani, și locul unde i-a pus. După, a părăsit încăperea, iar colaboratorii anticorupție îndată au intrat.

În susținerea învinuirii, acuzarea a prezentat următoarele probe:

ordonanța și procesul-verbal din 24.09.2013 privind ridicarea de la Dușcov G. a cardului de memorie din telefonul mobil cu înregistrarea convorbirii între el și Constantinov D. din 20.09.2013; procesul-verbal privind examinarea acestui card; procesul-verbal privind examinarea și marcarea bancnotelor din care rezultă că bancnota în valoare de 100 dolari SUA nr. HL 03796612 F a fost marcată cu creion special cu înscrierea „Mita CNA” și cu un praf special; procesul-verbal privind ascultarea înregistrării convorbirilor, din care rezultă că la 24.09.2013 Constantinov D., în cabinetul lui de serviciu, i-a spus lui Dușcov G. să pună banii în suma de 100 dolari SUA în sertarul dulapului de la intrarea cabinetului;

procesul-verbal de percheziție a lui Constantinov D. din 24.09.2013, din care rezultă că au fost ridicate urme de pe mâinile lui; procesul-verbal de percheziție în cabinetul lui Constantinov D., din care rezultă că în sertarul dulapului situat la intrarea cabinetului a fost găsită bancnota în valoare în 100 dolari SUA, pe care sub lumină ultravioletă a fost depistată înscrierea „Mita CNA” și semnele unui praf special luminescent. Constantinov a transmis benevol dosarul personal al lui Dușcov G. și mapa grupei nr. 3 BC, C1 2013; constatarea expertului nr. 1680-1681 din 03.10.2013, din care rezultă că pe frotiul luat de pe mâinile lui Constantinov D. la 24.09.2013 au fost depistate microparticule prafului identic celui cu care a fost marcată bancnota de 100 dolari SUA, găsită la percheziție.

Instanța a menționat că vinovăția inculpatului nu s-a confirmat, întrucât acuzarea nu a prezentat probe suficiente și convingătoare în acest sens, astfel inculpatul urmează a fi achitat în baza art. 390 alin. (1) pct. 3) CPP, deoarece fapta lui nu întrunește elemente infracțiunii incriminate.

Primirea examenelor auto nu reprezintă o prerogativă exclusivă și o atribuție de funcție a inculpatului, se efectuează de către o comisie, iar inculpatul putea fi doar un membru al ei.

În virtutea împuternicirilor sale inculpatul nu putea să îndeplinească de sine stătător rugămintea lui Dușcov G., privind ajutorul la susținerea examenului, excepție fiind comiterea și altor acțiuni ilegale (înșelăciune, falsificare).

Inculpatul a negat pretinderea și primirea mijloacelor bănești menționate în învinuire, insistând că banii au fost puși cu scopul provocării lui, și aceste argumente ale inculpatului nu au fost combătute de acuzare prin alte dovezi decât cele prezentate, ce denotă că învinuirea nu este completă și concretă.

După cum rezultă din declarațiile lui Dușcov G., acțiunile procesuale au avut loc la 20.09.2013, adică până la începerea oficială a urmăririi penale și până la autorizarea petrecerii măsurilor operative.

Probele acuzării sunt insuficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului că, *fiind persoană cu funcție de răspundere a pretins ori primit oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, a acceptat servicii, privilegii sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații.*

3. Procurorul în Procuratura mun. Comrat Colța F., a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 1800 unități convenționale, ce constituie 36.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în întreprinderi de stat și în instituții publice pe un termen de 3 ani.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele care probează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța nu a ținut cont de declarațiile martorului Dușcov G., că discuția dintre el și inculpat din 20.09.2013 a fost înregistrată la telefonul mobil „Samsung”, pe stick-ul de memorie. După ce s-a adresat cu plângere la DGT Sud a CNA în or. Cahul, în legătură cu acțiunile ilegale ale inculpatului, și a fost audiat în calitate de martor, a fost ridicat stick-ul cu înregistrarea discuției din 20.09.2013, și după ce a

dat acordul privind transmiterea banilor în sumă de 100 dolari SUA. Sub controlul organului de urmărire penală, colaboratorii CNA l-au dotat cu minicameră video și dictofon, iar o bancnotă de 100 dolari au prelucrat-o cu praf special luminiscent și au făcut inscripția „Mita CNA” cu creion special, care se pot vedea doar la lumină ultravioletă. În cabinet, unde se aflau doar ei doi, inculpatul l-a întrebat de ce a venit atât de târziu, la ce i-a răspuns că fratele abia i-a trimis banii de la Moscova, a scos bancnota în valoare de 100 dolari SUA și a vrut să o dea inculpatului, dar el i-a arătat dulapul care se afla lângă ușă și i-a spus să pună banii acolo. A pus bancnota și l-a întrebat pe inculpat când îi va elibera documentele despre absolvirea cursurilor școlii auto pentru categoria B și C. Inculpatul i-a zis că deja e târziu și va trebuie să vină a doua zi după acte.

Instanța a ignorat și următoarele probe:

ordonanța și procesul-verbal din 24.09.2013 privind ridicarea de la Dușcov G. a cardului de memorie din telefon cu înregistrarea convorbirii între Dușcov G. și Constantinov D. din 20.09.2013;

ordonanța și procesul-verbal privind examinarea cardului de memorie din telefon ridicat de la Dușcov G., cu înregistrarea convorbirii între Dușcov G. și Constantinov D. din 20.09.2013;

ordonanța și procesul-verbal privind examinarea și marcarea bancnotelor din care rezultă că bancnota în valoare de 100 dolari SUA nr. HL 03796612 F a fost marcată cu creion special cu înscrierea „Mita CNA” și cu un praf special;

procesul-verbal privind ascultarea înregistrării convorbirilor, din care rezultă că la 24.09.2013 Constantinov D. în cabinetul lui de serviciu, situat pe str. Gorikogo 11 or. Comrat, i-a spus lui Dușcov G. să pună banii în suma de 100 dolari SUA în sertarul dulapului de la intrarea cabinetului;

procesul-verbal de percheziție a lui Constantinov D. din 24.09.2013, din care rezultă că pe parcursul percheziției au fost ridicate urme de pe mâinile lui Constantinov D.;

procesul-verbal de percheziție în cabinetul lui Constantinov D., din care rezultă că în sertarul dulapului situat la intrarea cabinetului a fost găsită bancnota în valoare în 100 dolari SUA, pe care sub lumină ultravioletă a fost depistată înscrierea „Mita CNA” și semnele unui praf special luminiscent. Constantinov a transmis benevol dosarul personal al lui Dușcov G. și mapa grupei nr. 3 BC, C1 2013;

constatarea expertului nr. 1680-1681 din 03.10.2013, din care rezultă că pe froțiul luat de pe mâinile cet. Constantinov D. la 24.09.2013 au fost depistate microparticule prafului identic celui cu care a fost marcată bancnota de 100 dolari SUA, găsită la percheziție. Bancnota în valoare în 100 dolari SUA nr. HL 03796612 F nu este falsificată și a fost lansată de întreprinderea specială a Trezoreriei SUA;

micro SD A848299529 cu înregistrarea convorbirii dintre Constantinov D. și Dușcov G. din 24.09.2013;

bancnota în valoare de 100 dolari SUA, seria și nr. HL 03796612F;

DVD cu înregistrarea video a percheziției lui Constantinov D. și a cabinetului acestuia din 24.09.2013;

CD cu înregistrarea convorbirii dintre Constantinov D. și Dușcov G. din 24.09.2013;

dosarul personal al lui Dușcov G. din grupa nr. 3 de la ÎS „Școala auto Comrat”;

mapa cu actele de examinare și registrul grupei nr. 3 B, C 2013 al ÎS „Școala auto Comrat” pe 134 file.

În așa fel, probele prezentate de acuzare dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Instanța nu a apreciat probele administrate din punct de vedere al pertinentei și concluziei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

La 25.02.2014 au intrat în vigoare unele modificări la Codul penal, astfel că art. 324 a fost completat cu alin. (4), cu următorul conținut: „Acțiunile prevăzute la alin.(1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani”. Dat fiind că această normă este mai favorabilă inculpatului, urmează ca acesta să fie condamnat în baza art. 324 alin. (4) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2016, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a concluzionat că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

Prima instanță întemeiat a menționat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate nu a fost dovedită prin probele acuzării.

Acuzarea nu a indicat în ce concret se învinuiește inculpatul, deoarece acțiunile reținute „pentru îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale” sau „contrar acesteia” sunt individuale, care se exclud una pe alta.

S-a stabilit că primirea examenelor auto se efectuează de către comisie, iar *inculpatul putea fi doar un membru al comisiei.*

Un șir de probe au fost dobândite cu încălcări ale legislației procesuale, cum ar fi: declarațiile lui Dușcov G., plângerea lui Dușcov G. despre săvârșirea acțiunilor ilegale, ridicarea cardului de memorie de la telefonul mobil cu înregistrarea convorbirii dintre ultimul și inculpat, procesul-verbal de examinare a acestei înregistrări.

Martorul Dușcov V. a declarat că la procuratura anticorupție a fost de două ori. Prima dată în ziua când a înregistrat discuția cu inculpatul, la 20.09.2013. În ziua când a depus plângerea, i-a fost ridicat telefonul și ascultată înregistrarea, iar apoi i l-au restituit. Însă, din materialele cauzei se observă că acțiunile date, adică depunerea plângerii, întocmirea procesului-verbal privind ridicarea cardului de memorie sunt datate cu 24.09.2013, adică ziua când a fost în Cahul la Procuratura Anticorupție a doua oară. Prin urmare, organul de urmărire penală nu a indicat corect data acțiunilor săvârșite, având loc astfel, falsificarea probelor pentru ca aceste acțiuni să fie petrecute în cadrul urmăririi penale care a fost pornită anume la 24.09.2013.

Conform prevederilor art. 132² CPP, cu autorizarea judecătorului de instrucție se efectuează interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor. Iar conform prevederilor art. 18 alin. (1) și (3) din Legea privind activitatea operativă de investigații nr. 59 din 29.03.2012, măsurile speciale de investigații, în special interceptarea și înregistrarea comunicărilor, se efectuează numai în cadrul unui proces penal, conform Codului de procedură penală.

Nerespectarea prevederilor legale atrage nulitatea următoarelor acte procedurale:

ordonanța de ridicare din 24.09.2013;

procesul-verbal de perchiziție din 24.09.2013, conform căruia Dușcov G. benevol a transmis, iar organul de urmărire penală a ridicat stick-ul de memorie cu înregistrarea convorbirii, ce a avut loc între două persoane cu vocile asemănătoare ale lui Dușcov G. și Constantinov D.;

procesul-verbal de examinare a obiectelor din 24.09.2013, conform căruia obiectul examinării este cardul de memorie pentru telefonul mobil Micro SD Transcend A8482995529, pe care a fost depistată înregistrarea File_1 cu volum de 15,6 Mb, ce conține înregistrarea convorbirii între două persoane, vocile cărora se aseamănă cu vocile a lui Dușcov G. și Constantinov D. cu durata de 17 minute;

anexa la proces-verbal de examinare a cardului de memorie din 24.09.2013.

Constatarea expertului că pe froțiul luat de pe mâinile lui Constantinov D. au fost depistate microparticule a prafului identic celui cu care a fost marcată bancnota de 100 dolari SUA, ar putea fi legată de alte împrejurări. De exemplu, inculpatul s-a atins de mânerul de la ușă, de care s-a atins și martorul Dușcov G., iar până la acel moment ultimul a luat în mână respectiva bancnotă.

O altă sursă de murdărire a amprentelor inculpatului cu substanță fluorescentă au putut fi și mănușile care au fost folosite la efectuarea acțiunii procesuale.

Prin procesul-verbal de perchiziție din 24.09.2013, s-a depistat bancnota dată la locul indicat de martorul Dușcov G.

Dar, depistarea acestei bancnote la locul indicat de martorul Dușcov G., confirmă doar faptul că ea a fost pusă acolo de cineva, însă dacă s-a întâmplat aceasta în circumstanțele indicate de martor, adică în privința inculpatului, ori în alte circumstanțe, acuzarea nu a dovedit.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, D. Gheorghieva, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin. (4) Cod penal, la amendă în mărime de 1800 unități convenționale, ce constituie 36.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în întreprinderi de stat și în instituții publice pe un termen de 3 ani.

Recurentul a invocat că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită prin probe administrate, și anume:

ordonanța și procesul-verbal din 24.09.2013 privind ridicarea de la Dușcov G. a cardului de memorie din telefon cu înregistrarea convorbirii între Dușcov G. și Constantinov D. din 20.09.2013;

ordonanța și procesul-verbal privind examinarea cardului de memorie din telefon ridicat de la Dușcov G., cu înregistrarea convorbirii între Dușcov G. și Constantinov D. din 20.09.2013;

ordonanța și procesul-verbal privind examinarea și marcarea bancnotelor din care rezultă că bancnota în valoare de 100 dolari SUA nr. HL 03796612 F a fost marcată cu creion special cu înscrierea „Mita CNA” și cu un praf special;

procesul-verbal privind ascultarea înregistrării convorbirilor, din care rezultă că la 24.09.2013 Constantinov D. în cabinetul lui de serviciu, situat pe str. Gorikogo 11 or. Comrat, i-a spus lui Dușcov G. să pună banii în suma de 100 dolari SUA în sertarul dulapului de la intrarea cabinetului;

procesul-verbal de percheziție a lui Constantinov D. din 24.09.2013, din care rezultă că pe parcursul percheziției au fost ridicate urme de pe mâinile lui Constantinov D.;

procesul-verbal de percheziție în cabinetul lui Constantinov D., din care rezultă că în sertarul dulapului situat la intrarea cabinetului a fost găsită bancnota în valoare în 100 dolari SUA, pe care sub lumină ultravioletă a fost depistată înscrierea „Mita CNA” și semnele unui praf special luminiscent. Constantinov a transmis benevol dosarul personal al lui Dușcov G. și mapa grupei nr. 3 BC, C1 2013;

constatarea expertului nr. 1680-1681 din 03.10.2013, din care rezultă că pe froțiul luat de pe mâinile cet. Constantinov D. la 24.09.2013 au fost depistate microparticule prafului identic celui cu care a fost marcată bancnota de 100 dolari SUA, găsită la percheziție. Bancnota în valoare în 100 dolari SUA nr. HL 03796612 F nu este falsificată și a fost lansată de întreprinderea specială a Trezoreriei SUA;

micro SD A848299529 cu înregistrarea convorbirii dintre Constantinov D. și Dușcov G. din 24.09.2013;

bancnota în valoare de 100 dolari SUA, seria și nr. HL 03796612F;

DVD cu înregistrarea video a percheziției lui Constantinov D. și a cabinetului acestuia din 24.09.2013;

CD cu înregistrarea convorbirii dintre Constantinov D. și Dușcov G. din 24.09.2013;

dosarul personal al lui Dușcov G. din grupa nr. 3 de la ÎS „Școala auto Comrat”;

mapa cu actele de examinare și registrul grupei nr. 3 B, C 2013 al ÎS „Școala auto Comrat” pe 134 file.

Martorului Dușcov G. a declarat că începând din luna mai până în luna august 2013 făcea cursuri de instruire pentru șoferi de categoria B și C în grupa nr. 3 la ÎS „Școala Auto Comrat” situată în or. Comrat, str. Gorikogo 11. Pentru un curs de instruire a plătit 2500 lei. În a doua jumătate lunii august 2013, la finisarea cursului împreună cu alți elevi au început să susțină examenele interne. Examenul de teorie l-au primit directorul școlii auto Constantinov D. și un colaborator de poliție rutieră pe care nu-l cunoaște. Din prima dată nu a susținut acest examen. Peste ceva timp a venit să susțină repetat examenul dat, dar iarăși nu l-a susținut. Se observa că Constantinov special a făcut așa. La întrebarea lui, de ce față de el

este așa o atenție deosebită, Constantinov i-a răspuns că el rar venea la lecții. Într-adevăr, din motiv că lucrează vânzător, uneori nu venea la lecții, însă a studiat teoria singur acasă. Atunci a înțeles că Constantinov vrea ceva de la el. De aceea la 20.09.2013, aproximativ la orele 10:00 el a venit la Constantinov D. în biroul de serviciu și l-a întrebat, ce să facă, iar Constantinov D. i-a organizat un miniexamen că să-i demonstreze încă o dată că el nu știe nimic. Constantinov D. i-a dat șablonul și a început să-l întrebe spețele, pe lângă aceasta în mod obligatoriu îl întreba de ce anume acest răspuns a ales și nu altul. Ducându-l în eroare definitiv, i-a spus să vină altă dată să susțină examenul. Atunci i-a spus lui Constantinov D., că trebuie să plece la muncă în Federația Rusă, și el are nevoie de permis de conducere. Însă Constantinov D. i-a spus că nu-i poate elibera certificatul privind finisarea cursurilor de instruire pentru șofer de categoria B și C. Văzând aceasta, a cerut ajutor de la Constantinov D. Ultimul i-a spus că dacă îi va aduce 100 de dolari, atunci va susține examenul și va primi certificatul de finisare a cursurilor de instruire. L-a întrebat pe Constantinov dacă în dolari, i-a răspuns că da, și trebuie să sune a doua zi și să-i spună când să aducă banii. După aceste cuvinte a lui Constantinov D., a înțeles că pentru susținerea examenului intern RCR și primirea certificatului cu privire la finisarea cursurilor de instruire pentru șoferi de categoria B și C, trebuie să dea mită lui Constantinov D. în mărime de 100 dolari SUA. I-a sunat de pe nr. de telefon de acasă 029867061 pe numărul telefonului de serviciu 029822746, la 23.09.2013 și l-a întrebat când poate să se întâlnească cu el, la ce Constantinov i-a răspuns că la 24.09.2013 în or. Comrat aproximativ la orele 12:00, locul nu a indicat. Când i-a sunat, credea că Constantinov D. îi v-a spune că a glumit și nu trebuie bani, însă i-a spus că îl așteaptă cu ceea ce au convenit. A înțeles că ceea ce face Constantinov D. este ilegal, și îl atrage la săvârșirea infracțiunii, iar Constantinov D. special a făcut așa ca să nu susțină examenul, ca să nu aibă altă ieșire decât să-i dea mită în mărime de 100 dolari SUA. Acest fapt l-a indignat foarte mult, și el a decis să se adreseze la CNA cu cererea privind tragerea lui Constantinov la răspundere. La 24.09.2013, aproximativ la orele 11:00, împreună cu colaboratorii CNA s-au pornit la Comrat, la sosirea în Comrat s-a apropiat de școala auto, și a văzut cum Constantinov pleca cu automobilul său de model „Škoda Octavia”, în direcția centrului or. Comrat. Aproximativ peste 20 de minute Constantinov D. a venit, el l-a așteptat afară în fața școlii auto. Constantinov D. a intrat în școala auto, mai întâi a intrat în contabilitatea, iar apoi în biroul său. A intrat după Constantinov în biroul lui de serviciu. În birou se afla numai el și Constantinov. Ultimul l-a întrebat, de ce a venit așa de târziu, el a răspuns că fratele numai acum i-a trimis banii de la Moscova, și atunci a scos bancnota de valoare 100 de dolari SUA și a vrut să o transmită lui Constantinov, dar ultimul i-a arătat la dulapul din lemn, ce se afla lângă ușa de intrare, și i-a zis să pună banii acolo. A pus bancnota de 100 dolari SUA în sertarul dulapului dat, l-a întrebat pe Constantinov D. când îi va elibera documentele de finisare a cursurilor de instruire pentru șofer de categoria B și C, Constantinov D. i-a răspuns că este deja târziu, și că trebuie să vină a doua zi dimineața după ele.

Astfel, probele prezentate sunt consecvente, nu conțin careva contradicții, se completează reciproc și dovedesc vinovăția inculpatului.

Totodată, în privința inculpatului urmează să fie aplicate prevederile art. 324 alin. (4) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului și motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele în fapt și drept invocate în rechizitoriu, nespecificând esența probelor scrise și ce confirmă sau infirmă

acestea, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării în coroborate cu norme procesual-penale concrete;

Astfel, instanța nu și-a raportat în niciun fel concluziile, că *un șir de probe au fost dobândite cu încălcări ale legislației procesuale*, la prevederile art. 132/1 – 132/5, 274 alin. (1), 279 alin. (1), 301 - 303 Cod de procedură penală, conform căror acțiunile procesuale se efectuează numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune, iar acțiunile de urmărire penală pentru efectuarea cărora este necesară autorizarea judecătorului de instrucție, precum și măsurile procesuale de constrângere, sunt pasibile de realizare doar după pornirea urmăririi penale, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, rezumatul confuz, neclar, sumar și divergent al instanței că *primirea examenelor auto nu reprezintă o prerogativă exclusivă și o atribuție de funcție a inculpatului, se efectuează de către o comisie, iar inculpatul putea fi doar un membru al ei, în virtutea imputernicirilor sale inculpatul nu putea să îndeplinească de sine stătător rugămintea lui Dușcov G., privind ajutorul la susținerea examenului, excepție fiind comiterea și altor acțiuni ilegale (înșelăciune, falsificare), inculpatul a negat pretinderea și primirea mijloacelor bănești menționate în învinuire, insistând că banii au fost puși cu scopul provocării lui, și aceste argumente ale inculpatului nu au fost combătute de acuzare prin alte dovezi decât cele prezentate, ce denotă că învinuirea nu este completă și concretă*, nu corespunde criteriilor de apreciere a probelor administrate pe caz, prescrise în art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală;

b) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, adică în limitele învinuirii formulate - *pretinderea și primirea, personal de către o persoană publică de bunuri și avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*.

Or, concluzia instanței că probele acuzării sunt insuficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului că *fiind persoană cu funcție de răspundere a pretins ori primit oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, a acceptat servicii, privilegii sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrar acestor obligații*, este referită la fapte neregăsite în rechizitoriu, deci nici imputate inculpatului;

c) concluzionând că *fapta* inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, nu a indicat și argumentat în niciun fel esența acestei fapte și elemente constitutive concrete ale ultimei care nu ar fi fost întrunite la caz.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să

cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul declarat de procuror, inclusiv asupra celor reproduse la *pct. 3. din decizie*, și repetate în recursul ordinar (*pct. 3., 5. din decizie*).

Or, particularitățile împrejurărilor relevate pe caz și enunțate de procuror denotă că în acțiunile inculpatului se regăsesc, în mod rezonabil, elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de apel Cahul, deoarece în Curtea de apel Comrat actualmente nu există posibilitatea formării altui complet de judecată pentru judecarea cauzei menționate.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, D. Gheorghieva, casează total decizia Curții de Apel Comrat din 06 decembrie 2016, în privința inculpatului Constantinov Dmitri xxx, și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 20 iunie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun